

UDENRIGSMINISTERIET

**Talepunkt til brug for udviklingsministerens forelæggelse af
rådsmødet for FEU d. 26. april 2019**

[Forhandlingsoplæg på NDICI-forslaget]

Jeg vil nu forelægge EU's forordningsforslag til instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde – forkortet NDICI. Det bliver EU's store, samlede udviklingsinstrument i næste flerårige finansielle ramme for 2021-2027, MFF.

Enhed:

UPF

Sagsbehandler:

UPF/HMC/AFR/EUP/EURKOR

Dato:

23. april 2019

Sagsnummer:

2018-46464

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. november 2018. Jeg vil i dag forelægge sagen til forhandlingsoplæg.

Forordningsforslaget, der udgør en klar forenkling af EU's arkitektur for eksterne finansieringsinstrumenter, består af tre søjler og en reserve.

Den første søjle er den geografiske, som forventes at ville udgøre ca. trefjerdedele af instrumentet, hvoraf ca. halvdelen foreslås afsat til indsatser i Afrika syd for Sahara, hvilket er en prioritet for regeringen. Søjlen vil finansiere både regionale og bilaterale programmer.

Den anden søjle er den tematiske, hvor fire prioriteter har fået afsat dedikerede midler. De er: (1) demokrati og menneskerettigheder, (2) civilsamfund, (3) fred og stabilitet samt (4) globale udfordringer, herunder sundhed, uddannelse, kvinder og piger samt migration.

Tredje søjle har fokus på at kunne agere hurtigt i forbindelse med kriser. Søjlen vil også anvendes til at sammenkoble humanitære og udviklingsmæssige indsatser, som er en dansk prioritet.

Endelig er der indlagt en reserve eller en såkaldt ”**stødpude**” tiltænkt kommende prioriteter og udfordringer, som ikke på nuværende tidspunkt kan identificeres. Dette vil gøre EU i stand til fleksibelt at adressere nye og uforudsete kriser. 10% af budgetmidlerne foreslås tildelt denne stødpude.

Det rumænske formandskabs seneste udkast til Rådets holdning til forordningen udgør sammen med nogle enkelte, tematisk afgrænsede ændringsforslag det nuværende grundlag for forhandlingerne.

For så vidt angår de store linjer i instrumentet har man fra dansk side langt hen ad vejen fået tilgodeset sine synspunkter. Det har været en kernesag for regeringen, at EU's eksterne finansieringsinstrumenter skulle forenkles med henblik på at skabe større sammenhæng og fleksibilitet. Det foreliggende udkast lægger op til at samle en række instrumenter under samme forordning, der vil fremme

sammenhængskraften i EU's indsatser såvel som fleksibiliteten i forhold til nye udfordringer.

Tematisk er det også vurderingen, at det aktuelle udkast flugter med danske prioriteter og værdier. Det gælder 2030-dagsordenen og verdensmålene, som instrumentet skal bidrage til at opnå med strategisk afsæt i Den Europæiske Konsensus om Udvikling og EU's Globale Strategi. Også fattigdomsbekæmpelse står stærkt i overensstemmelse med Unionens traktatlige forpligtelser.

Danmark og ligesindede lande har i forhandlingerne prioriteret menneskerettigheder. Det er i det forelæggende udkast tilgodeset med et tematisk vindue for menneskerettigheder og demokrati og indgår i de geografiske vinduer som en prioritet.

Religions- og trosfrihed kunne i regeringens optik imidlertid stå stærkere i instrumentet.

Klimaforandringer er også en væsentlig prioritet, idet der er sat et forbrugsmål på 25 pct., som skal gå til klimarelaterede indsatser. Regeringen havde i lighed med flere andre medlemslande i forhandlingerne gerne set, at dette forbrugsmål blev endnu højere.

Kønsligestilling, herunder seksuel- og reproduktiv sundhed og rettigheder, vurderes også at stå stærkt, da hele 85% af alle aktiviteter finansieret under NDICI skal bidrage til ligestilling. Menneskerettigheder, demokrati, ligestilling, miljøbeskyttelse og bekæmpelse af klimaforandringer vil med det nuværende udkast alle skulle mainstreames på tværs af hele instrumentet.

Migration har også en fremtrædende rolle, idet 10% af alle indsatser skal være migrationsrelaterede. Dertil er der mulighed for at trække på ”stødpuden”, hvis der opstår uventede kriser i fremtiden.

Hvad angår migration har regeringen prioriteret at sikre tilstrækkelige, fleksible midler til migrationshåndtering, og at indsatser under instrumentet adresserer grundlæggende årsager til irregulær migration.

Jeg fremlagde i efteråret også forslaget under NDICI om, at den såkaldte EFSD+ skal samle alle EU's værktøjer for eksterne investeringer til fordel for udvikling. EFSD+ indeholder en fortsættelse af den nuværende Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling – kaldet EFSD - som blev iværksat i 2017. Og den lægger op til, at Den Europæiske Investeringsbanks eksterne lånemandat indarbejdes og fremadrettet varetages af Kommissionen og ikke som nu af den Europæiske Investeringsbank. Som følge af dette, er der i øjeblikket forhandlinger mellem Kommissionen og den Europæiske Investeringsbank herom.

For regeringen er det væsentligt, at EU opnår størst mulig udviklingseffekt ved, at arbejdsdelingen følger institutionernes respektive kompetencer samtidig med, at den Europæiske Investeringsbank fortsat sikres en særlig rolle, fordi den er EU's bank. Der afventes en aftale mellem de to institutioner. Medmindre aftalen begrænser medlemslandenes indflydelse, forestiller jeg mig, at Danmark som udgangspunkt vil være positiv overfor, hvad de to parter når frem til, om end der fortsat kan stilles spørgsmål til, om ikke EFSD+ bør have sin egen forordning i stedet for at være integreret i NDICI.

Endelig pågår drøftelser om, hvordan medlemslandene gennem Rådet bedst sikres strategisk styring af og tilsyn med implementeringen af forordningen. Her ønsker vi at fremme en simpel og effektiv tilgang, der sikrer tættere samarbejde og tidlig inddragelse af medlemslandene.

Der eksisterer, som også nævnt for Folketingets Europaudvalg i efteråret, fortsat en risiko for, at udgangspunktet om ét samlet instrument ikke vil bestå, og at Den Europæiske Udviklingsfond og/eller Naboskabsinstrumentet måske bliver udskilt. Dette vil i min optik være et tilbageskridt fra det ambitiøse og rettidige udgangspunkt. I fald instrumentet deles op, vil der forventeligt skulle vedtages forordningsforslag på hvert enkelt instrument. Regeringen følger fortsat udviklingen og vil arbejde for, at instrumentet forbliver intakt.

På baggrund af ovenstående lægger regeringen betydelig vægt på, at drøftelserne ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Jeg kan i den forbindelse bemærke, at migrationshåndtering som bekendt er en prioritet for regeringen i de centrale MFF-forhandlinger.

Inden for rammerne af en MFF på 1,00 pct. af EU's BNI ønsker regeringen således en styrket migrationsindsats. Det gælder også de grundlæggende årsager til migration via EU's eksterne bistand, herunder ikke mindst i Afrika.

Regeringen lægger vægt på et samlet, enkelt og fleksibelt instrument, der effektivt kan møde fremtidens udfordringer.

Regering lægger vægt på, at danske værdier og synspunkter i forhold til menneskerettigheder, herunder kvinder og pigers rettigheder samt religions- og trosfrihed, kønsligestilling samt fred og stabilitet prioriteres i forordningen og dens bilag.

Regeringen lægger vægt på, at de nuværende fleksibilitetsmuligheder i EUF'en sikret ved særlige budgetregler ikke integreres i instrumentet, idet dette vurderes i strid med sunde budgetprincipper som annualitet og tilbagebetaling af ubrugte beløb.

Dertil arbejder Regeringen for:

- At adresseringen af irregulær migration styrkes mest muligt.
- At klima og klimarelevante aktiviteter bliver styrket
- At Afrika får en stærk prominens i instrumentet, herunder at de nordafrikanske landes placering flugter med danske prioriteter
- At der etableres et stærkt bånd til det humanitære område
- At der sker en tilpasning mellem naboskabsvinduet og de øvrige geografiske vinduer og med understregning af den vægt, som man fra dansk side tillægger særligt det Østlige partnerskab.
- At medlemslandene sikres strategisk styring og tilsyn med implementeringen af instrumentet gennem tidlig og grundig inddragelse.

- At de udviklingsfinansielle værktøjer kan afspejle anbefalinger fra gruppen af vise personer, hvor det er passende og vil kunne tilslutte sig et eventuelt kompromis omkring EFSD+.

Inden for rammerne af at fastholde, eventuelt fremme, de nævnte prioriteter, vil regeringen kunne tilslutte sig NDICI i den form, der kan skabes bredt flertal om i Rådet.

Tak for ordet.